

JOŠ O RODU VICKA PRIBOJEVIĆA

Joško KOVAČIĆ, Hvar

Na osnovi dosadašnjih rezultata historiografije, kao i uvidom u do sada nepoznatu i neobjavljenu arhivsku građu o znamenitom hvarskom dominikancu Vicku (Vinku) Pribojeviću (rođen oko 1480. - ?), autor u ovom prilogu dopunjava njegove temeljne biografske podatke. Poglavito se baveći Pribojevićevim rodom, autor raščlanjuje oporuku njegova oca Gabriela Pribojevića, sastavljenu u Hvaru 27. svibnja 1521. godine. Spisi je pohranjen u Arhivu Hektorović u Zavodu za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, a ovdje se donosi in extenso, razriješenih kratica.

KLJUČNE RIJEČI: *Vicko Pribojević, Hvar, historiografija, hrvatska povijest, rani novi vijek*

Potpisani je u kratkom radu objavljenom na stranicama ovoga časopisa već pisao o podrijetlu i djelu hvarskog dominikanca Vicka (Vinka) Pribojevića (o. 1480.- ?), pisca govora o starini i slavi Slavena – »De origine successibusque Slavorum« – održanog u dominikanskoj crkvi sv. Marka (?) u Hvaru 1525., a tiskanoga po prvi put u Mlecima 1532. g. Istaknuli smo da je rodom očito bio iz Vrboske na Hvaru, da je u drugom desetljeću 16. st. djelovao kao profesor u Firenci (samostan S. Maria Novella) te da je tri poblize neodređene godine proveo u Poljskoj, najvjerojatnije u Krakovu, gdje se zasigurno upoznao s djelom (onda možda još u rukopisu, ili u pripremi) tamošnjega kanonika Mateja iz Michowa, koje je nadahnulo, ili barem pojačalo njegove sveslavenske osjećaje. Taj prilično nebulozni panslavizam ipak je bio svojevrsna potvrda hrvatske nacionalne samosvijesti, u doba kad je naš narod stajao između čekića (Turaka) i nakovnja (Mlečana u Dalmaciji i Istri te Ugara i Nijemaca u »gornjoj« Hrvatskoj); ista je situacija potrajala manje-više sve do u 19. st. Posebno smo istaknuli da je V. Pribojević bio prvi hvarski književnik koji se tiskom predstavio svijetu (jer je povjesnička vrijednost njegovog panegirika neznatna, a književna nezaobilazna); ujedno po prvi put prikazuje, barem po imenu, i druge hvarske književnike: P. Paladinića, J. Bartučevića, H. Lučića, P. Hektorovića, M. Pelegrinovića¹.

¹ J. KOVAČIĆ: O podrijetlu Vicka Pribojevića, *Croatia Christiana periodica* 45/XXIV./2000., str. 207-211.

Određenije podatke o njegovu rodu našli smo u oporuci njegovog oca Gabriela Pribojevića, sastavljenoj u Hvaru 27. svibnja 1521. godine. Čuva se u Arhivu Hektorović u Zavodu za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku (svezak 137, sveščić 3, f. 53v-54v), a ovdje je donosimo *in extenso*, razriješenih kratica:

/sa strane:/ Testamentum ser gabrielis priboieulich

publicatum per me notarium

Exemplatum per me notarium

In xristi nomine amen anno a natiuitate eiusdem dominj millesimo quingentesimo uigesimo primo Indictione nona die uero uigesima septima mensis maij. Actum pharj In gogliaua In domo Infrascripti testatoris : Ibique ser gabriel priboieulich sanus mente gratia dej et Intellectu sed corpore languens nolens Intestatus decedere ne eius bona contra suam uoluntatem diripiantur per hoc suum nuncupatiuum testamentum quod dicitur sine scriptis circha animam suam corpus suum et bona sua disponere uoluit: Imprimis namque cassauit et Reuocauit omnia et quecumque testamenta seu codicilla per eum usque Impresentem diem facta, et condita et specialiter testamentum suum factum die uigesima octaua mensis aprilis preteriti scriptum manu Reverendj dominj Thomae grificj primincerij pharensis quod totaliter Reuocauit et per presentem Reuocat ut /?/ sj numquam esset factum item animam suam altissimo creatorj eiusque gloriosissime semper uirginj matrij marie ac vniuerse curie celestj comendauit, item ordinauit et Reliquit corpus suum sepellirj pharj In ecclesia sanctj marcj ordinis predicatorum In sua sepultura, item ordinauit quod fiant In suo obsequio torcej duodecjm et candelle quantum opus erit, item ordinauit quod In suo obsequio debeat cantarj missa magna per venerandos presbiteros pro elimosina cuius Reliquit presbitero celebrantj dictam missam magnam libras duas paruorum et hoc pro anima sua, item Reliquit cuilibet sacerdotj celebrantj missam In suo obsequio soldos decem pro quolibet, item Reliquit Interuenientj sacerdotj et non celebrantj soldos quinque item In sacris soldos tres et In minoribus cuilibet clerico soldum unum cum dimidio et hoc totum pro anima sua, item Reliquit missas gregorianas quarantanas celebrandas ter per fratres dictj monasterij sanctj marcij /!/ uidelicet semel pro anima sua, semel pro anima quondam patris suj ser michaelis et semel pro anima quondam Dominj presbiterj georgij fratris suj pro elimosina consueta, item Reliquit dicte ecclesie sanctj Marcij vnam suam uineam capparum quinque In campo sanctj stephanj siue uerbosche loco dicto blato cuius est laborator georgius schrouaz quam emit a d. maria scantichia et hoc ut fratres dictj conuentus pro tempore existentes perpetuis futuris temporibus anuatjm debeant facere perpetuum aniuersarium pro anima sua item Reliquit mitj debere vnum hominem Romam pro uisitandis liminibus beatorum apostolorum petrj et paulj et quod celebrentur misse parue nouem In ecclesia sanctorum fabianj et sebastianj martirum extra muros Rome uidelicet tres pro anima sua tres pro anima quondam supra/scripti ?/ patris suj et tres pro anima quondam supra/scripti ?/ dominj presbiterj georgij fratris suj et quod satisfaciatur tam pro uiagio quam pro missis prout melius uidebitur suis comissarijs, de bonis suis et hoc totum tam pro anima sua quam patris et fratris item dixit et confessus est habuisse de bonis mobilibus .d.. margarite uxoris sue libras centum paruorum que deuenerunt dicte uxori sue hereditario nomine quondam patris suj quas uoluit quod de bonis suis dicta . d. margarita extrahere possit ad suj libi-

tum que sunt ultra dotem sibj promissam cum dicta uxore sua In contractu nuptialj, item voluit Reliquit et ordinavit quod maria filia sua debeat stare cum .d. margarita matre sua et cum fratre suo ser michaele super bonis dictj testatoris In uita dicte .d. margarite matris sue et post mortem dicte .d. margarite cum dicto ser michaele fratre suo quousque dicte marie filie sue placuerit Et Recedente a dicto ser michaele fratre suo dicta maria post mortem supra/scripte ?/ .d. margarite illo tunc Reliquit dicte filie sue marie libras sexcentum paruorum computando libras quatuorcentum quas Reliquit dicte marie quondam suus Auus ser michael pater dictj testatoris soluendas per heredes suos dicte marie videlicet Anuatjm et quolibet anno libras uigintj paruorum usque ad Integram satisfactionem dictarum librarum sexcentarum, item voluit et Reliquit quod sj dicta Maria filia sua uellet nubere Reliquit sibj pro dote sua et nomine dotis ducatos centum quinquaginta Aurj ad Rationem librarum sex soldorum quatuor pro quoque ducato sj cum licentia et uoluntate nuberet dicte .d. margarite matris sue et fratris supra/scripti ?/ suj ser michaelis soluendos ad terminum prout Inter se concordabunt hoc declarans quod nubente dicta maria non possit habere supra/scriptas ?/ libras sexcentum sed tantum dotem dictorum ducatorum centum quinquaginta ad terminum ut dictum est quod sibj esse debeant pro parte et dote Et item Reliquit et uoluit esse .d. margaritam supra/scriptam ?/ uxorem suam donam gubernatricem usufruuarum et dominam omnium suorum bonorum mobilium et stabilium presentium et futurorum vbilibet existentium dummodo et quosque possederit suum lectum uiduale !/ vollens quod tam filius ser michael quam maria debeant sibj In omnibus obedire et sj nollent esse sibj obedientes sjt In facultate et bailis dicte uxoris sue eos expellere E domo nil eis dando de bonis paternis In uita sua, decedente uero seu nubente dicta .d. margarita uxore sua illo tunc ser michaelem filium suum supra/scriptum ?/ heredem suum vniuersalem et successorem omnium suorum bonorum Residuorum presentium et futurorum mobilium et stabilium ubilibet existentium Reliquit ordinavit Instituit et esse uoluit, Commissarios autem et executores huiusmodj testamenti suj Reliquit Instituit ordinavit et esse uoluit Reverendum dominum fratrem uincentium sacre teologie magistrum filium suum ordinis predicatorum .d. margaritam uxorem suam supra/scriptam ?/ et ser michaelem filium suum supra/scriptum ?/ onerans conscientiam eorum pro adimplendis legatis Impresentj testamento contentis de bonis suis etc. et hoc uoluit esse suum ultimum testamentum et suam ultimam uoluntatem quod uoluit ualere Jure testamentj , seu codicillj uel alteruis !/?/ ultime uoluntatis sue dummodo ut premititur In dictis eius ultime uoluntatis exequantur, etc. presentibus ibidem ser cipriano Cerinich, ser nicolao leporino, quondam dominj Johannis ser francisco gariboldj Aromatario Clerico Andrea uulasich quondam Johannis ser francisco de albertis spatatensi ser Andrea stipichieuich magistro Jacobo sutore et magistro matheo tristudouich testibus habitis notis vocatis et Rogatis specialiterque Requisitis etc.

Ova je oporuka inače bila registrirana u inventaru istog arhiva još pred dvadesetak godina, no nije bilo uočeno da pripada ocu govornika Pribojevića² . Pod tom ju je oznakom

² S. PLANČIĆ: Inventar arhiva Hektorović (Centar za zaštitu kulturne baštine Hvar – svezak 23, arhivska grada IV.), III., Stari Grad 1984, str. 196, br. 94.

potpisani našao u prijepisu dr. h. c. Antonina Zaninovića O. P. (Velo Grablje na Hvaru, 1879.- Dubrovnik, 1973.), početkom lipnja 2003. u njegovoj ostavštini³.

Iznesena se oporuka ne bi ni po čemu posebno razlikovala od ostalih hvarskih testamena istoga vremena i istoga građansko-plemičkoga staleža, da opručitelj nije za jednog od izvršitelja odredio *prečasnoga gospodina fra Vicka iz Reda propovjednika, magistra sv. bogoslovlja, svoga sina*. Tako iz ove oporuke doznajemo za imena najbližih srodnika književnika Pribojevića: otac mu je bio Gabriel (po hvarski: Gabre ili Gabro) i očito je umro malo po sastavljanju oporuke, iste 1521. godine. Fra Vickova se majka zvala Margarita (djevojačko joj prezime, na žalost, nije navedeno, kao ni očevo ime) i muževljom je oporukom bila određena za doživotnu plodouživateljicu i upraviteljicu Gabrielova imanja, uz pravo da djecu, ako joj budu neposlušna, istjera iz kuće!⁴ Da je Margarita bila mlađa žena, zaključujemo ne samo po tome što njezin muž pretpostavlja mogućnost da se poslije njegove smrti preuda (u kojem slučaju, po tadašnjim pravnim uzusima, gubi sva baštinska prava), nego i stoga što je imala mladu kćer, o kojoj slijedi. Fra Vickov djed (očev otac) zvao se Mihovil, a stric (očev brat), u vrijeme sastavljanja bratove oporuke već pokojan, bio je biskupijski svećenik, don Juraj, pa je Gabriel odredio zadušne mise ne samo za sebe nego i za ovu dvojicu. O tom don Jurju nemamo, na žalost, drugih podataka, ali je kao najbliži srodnik zacijelo imao utjecaja na to da su mu dvojica sinovaca, fra Vicko i brat mu fra Jerolim, odabrala duhovni stalež. Prema oporuci svog oca Gabriela, fra Vicko je Pribojević imao još i brata Mihovila (koji je očito bio najstariji, kad nosi djedovo ime) te sestru Mariju, koja je vjerojatno dobila ime po majci svojeg oca, u skladu s ovdašnjim običajima što su sve do nedavno bili neprikosnoveni. Marija je od oca dobila mogućnost biranja: da ostane na očevini s majkom i kasnije s bratom Mihovilom; da se poslije majčine smrti odseli od brata, u kom bi slučaju dobila 600 libara u godišnjim obrocima od po 20 libara, ili pak da se uda i dobije miraz od 150 dukata (uz uobičajeni uvjet da se uda privolom obitelji, u ovome slučaju majke i brata). Po ovoj trećoj mogućnosti sudimo da je Marija bila mnogo mlađa od braće, koja su morala biti u četrdesetim godinama.

Treći Gabrielov sin, odnosno drugi fra Vickov brat, također dominikanac, fra Jerolim, nije ni spomenut u očevoj oporuci, što je i logično, jer kao pripadnik reda sa zavjetom siromaštva nije ni smio ništa naslijediti od roditelja – i fra Vicko je u ovoj oporuci spomenut samo zato, jer ga je otac odredio jednim od izvršitelja svoga testamenta.

Posebna je zanimljivost ove oporuke da je prema njoj Gabriel Pribojević – očito sa cijelom obitelji – bio stalno nastanjen u gradu Hvaru: tu ima kuću (na Goljavi, sjeverozapadnom

---

³ Arhiv Hrvatske dominikanske provincije u Zagrebu (bez signature, jer je Zaninovićeve ostavština nesređena); na susretljivosti topla hvala o. Marinku Zadri O. P. Nedatirani prijepis Zaninović je načinio iz izvornika koji se tada nalazio kod učitelja Nikole Posinkovića iz Dola na Hvaru, a ovaj ga je bio otkupio 1922. od nekoga starogradskog trgovca, kome su ga nasljednici Hektorović u to vrijeme prodali kao stari papir (!). Prema kazivanju gospođe Dragice Štenc, kćeri pok. N. Posinkovića, nasljednici su Posinković sve ovako stečene arhivalije iz arhiva Hektorović prodali iza Posinkovićeve smrti 1948. današnjem Zavodu za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, gdje su priključene ostalome dijelu istog Arhiva Hektorović, otkupljenog od baštinka za tu ustanovu, a na poticaj dr. C. Fiskovića. – Da je u pitanju isti izvornik koji je sada u Dubrovniku, svjedoči i istovjetna folijacija koju navodi o. A. Zaninović. On navodi da je u pitanju svešćić bilježnika i svećenika Mateja Lukanića /mlađega/.

⁴ I to je «opće mjesto» za ono vrijeme: isto je pravo ostavio svojoj ženi Lukri i vlastelin Hektor Golubinić pok. Antonija – djed pjesnika Petreta Hektorovića – u oporuci iz 1467. g.: A. ZANINOVIĆ: Gdje se rodio Petar Hektorović, Građa za povijest književnosti hrvatske knj. 17, JAZU, Zagreb 1949, str. 187.

gradskom »predgrađu«, dakle u blizini Sv. Marka), a u spomenutoj dominikanskoj crkvi i svoj grob, u kom određuje vlastiti pokop. Vrbosku uopće ne spominje, osim kad ostavlja zemlju pokraj tog naselja fratrima Sv. Marka, da bi mu svake godine služili »aniverzarij«, tj. zadušnu misu na dan smrti. Istim je hvarskim dominikancima povjerio i služenje »grgurskih« misa za sebe, oca i brata; u toj je crkvi sv. Marka imala naravno biti i njegova sprovedna misa, za koju je podrobno odredio broj svijeća i nagradu svećenicima i klericima koji na njoj budu sudjelovali. Razumljivo je stoga da je za jednog od izvršitelja svoje oporuke imenovao i sina fra Vicka, uglednog redovnika ove dominikanske zajednice. – Unatoč tome, ova je oporuka upravo potvrda da su Pribojevići bili iz Vrboske; i to ne samo stoga što ih i prije i kasnije nalazimo gotovo isključivo u tome hvarskom naselju. Taj rod u Hvaru očito nije ostvario kontinuitet (kako pokazuju hvarske matične knjige), a imena iz ove oporuke sada možemo povezati s ulomkom rodoslovlja Pribojević koji je svojedobno objavio I. Kasandrić. Rodonačelnik Mihovil, prvospomenut u tom rodoslovlju, očito je fra Vickov brat, što zaključujemo po imenima njegove djece, od koje Gabriel nosi ime svoga djeda po ocu, a don Vicko svoga strica redovnika. Ti su Pribojevići najkasnije od kraja 16. st. stalno u Vrboskoj, gdje im je bio i ostao zemljišni posjed, tako i zemlja na Blatu koja se spominje i u Gabrielovoj oporuci 1521. i u stečevini njegovog istoimenog unuka (?) 1555. g.⁵

Don Vicka, koji je očito prvi romanizirao obiteljsko prezime Pribojević u Peribonio (s raznim manjim inačicama: Perhibonius, Periboneo itd.), imenovao je hvarskim kanonikom mjesni biskup Zakarija Dolfin (odnosno u njegovo ime generalni vikar, poslije i sam hvarski biskup, Martin de Martinis iz Aquile) 4. kolovoza 1570., 1575. dobio je tad novouspostavljeni položaj kanonika-bogoslova (što svjedoči da je, poput svojega strica, imao solidno teološko obrazovanje), a umro je u ožujku 1577. godine⁶. On je svakako kao kapitulac bio obvezan na stalan boravak u Hvaru, a ovdje se možda i rodio; imena krštenika koja počinju slovima U/V nisu sačuvana u najstarijoj ovdašnjoj matici. Iz raspoloživih je izvora međutim prilično pouzdano da najkasnije poslije don Vickove smrti Pribojevići – tada već s prezimenom Peribonio – neprekidno borave u zavičajnoj Vrboskoj sve do konca 18. odnosno početka 19. stoljeća, kad se jedna grana seli u Vis, a druga u zavičaju izumire⁷. – Zanimljivo je napomenuti da se polovicom 19. st. Pribojevići-Peribonio »vraćaju« u Hvar, iako tek u ženskoj lozi: god. 1837. oženio se u Hvaru Andrija Kuzmanić iz Visa, sin Grgura i Magdalene rođ. Peribonio⁸; njegovi su potomci ovdje do danas.

Iako za to nema nikoje izravne potvrde, vjerujemo kako nije teško dokučiti koji je razlog naveo Gabriela Pribojevića da se s obitelji nastani u gradu Hvaru - to u svom govorničkom stilu najbolje iznosi njegov sin fra Vicko: *...bogatstvo našega grada zbog njegova vrlo zgodna primorskog položaja, jer u nj, htjeli ne htjeli, moraju pristati svi koji s robom plove po Ilirskom moru, te... pristaju svojim lađama u ovaj grad. Što god naime proizvodi bogati Istok, što god daje plodni Lacij, što god pruža hrabra Ilirija, što god rađa sunčana Afrika,*

⁵ J. KOVAČIĆ (1), str. 207-208.

⁶ Biskupski arhiv u Hvaru, kut. 72 (Dodjele kanonikata 16.-17. st.), str. 70-76 i 333-335.

⁷ Usp. J. KOVAČIĆ (1), str. 208 i 209, bilj. 13 i 14. – U spisima javnog bilježnika M. Kanonika početkom 19. st u Državnom arhivu u Splitu još se spominje nekoliko Periboniovih; vrbovačke matice iz 19. st. međutim nisu obrađene, a trenutno su nedostupne, jer se restauriraju u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu.

⁸ J. KOVAČIĆ: Iz hvarske kulturne baštine, Hvar 1987 (šapirografirano), str. 247.

što god nosi opora Hispanija, što god daje u zamjenu surova Skitija, što god pruža sretna Arabija, što god izvozi rječita Grčka, može se vrlo često kupiti u ovom gradu. Ugodan je i...dosta primamljiv prizor gledati gotovo svakoga dana kako u ovaj grad naizmjenice jedan za drugim dolaze brodom ljudi različitih narodnosti. Često sam vidio kako je ova luka u zoru bila bez brodova, a podvečer sam ih u njoj nabrojio dvadeset do trideset. U lakonskoj je rubnoj bilješci to izrazio mnogo neposrednije: *U Hvaru je vrlo lako doći do robe*⁹. Ili u šturim riječima mletačkoga birokrata Giustiniana iz 1553. g.: *.../hvarski/ su i plemići i pučani /veoma/ imućni s obzirom na trgovačku djelatnost kojom se bave*¹⁰.

I razlog konačnog odseljenja obitelji Pribojević-Peribonio iz Hvara u matičnu Vrbosku krajem 16. st. lako možemo pronaći u povijesno-gospodarskim okolnostima toga vremena. Grad i otok Hvar su u kolovozu 1571. g. nemilo opljačkali i popalili Turci, poslije toga došla je velika kuga koja je pomorila većinu pučanstva, a u jesen 1579. strahovita eksplozija baruta na gradskoj tvrđavi (Fortici) izazvala goleme štete¹¹. Ipak je glavni uzrok kasnijeg nazadovanja Grada bila postupna propast mletačke, a time i hvarske trgovine s Levantom, zbog otkrića novih pomorskih putova preko Atlantika¹².

Čini se da je upravo jedan od roda »Peribonei« izvijestio o katastrofi Hvara za turske pohare 1571. g., pri čemu bi Pribojevići štetovali – zbog paleža kuće u Vrboskoj i dućana sa skladištima iza Arsenala u Hvaru – u zamašnom iznosu od 2500 dukata. Ako je predaja o auktorstvu dramatičnoga pisma sa hvarske Fortice toga strašnoga kolovoza točna¹³, onda su pripadnici istoga roda – u razmaku od pedesetak godina – zasvjedočili, podjednakim književnim darom, i o najvišem gospodarskom usponu grada Hvara i o početku njegova dugotrajnog zalaza.

Ističući sebe kao »Dalmatinca, te prema tome Ilira (=Hrvata) i konačno Slavena«¹⁴, Vicko je Pribojević već početkom 16. stoljeća naznačio višeslojnost hrvatskoga nacionalnog identiteta. I taj i brojni drugi izneseni razlozi potiču nas da rado iznosimo ovih nekoliko novih podataka o tom znamenitom hvarskom piscu, koji je pred blizu pet stoljeća utirao putove i naših davnih osvjedočenja i donedavnih idealizacija¹⁵.

⁹ V. PRIBOJEVIĆ: O podrijetlu i zgodama Slavena, Književni krug Split 1991, str. 86-87 (latinski izvornik na str. 149-150).

¹⁰ A. GABELIĆ: Ustanak Hvarskih pučana (1510-1514), Književni krug Split 1988, str. 98.

¹¹ G. NOVAK: Hvar kroz stoljeća, Zagreb 1972, str. 106-108.

¹² A. GABELIĆ (10), str. 311-313.

¹³ Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium XI., Commissiones et relationes Venetae III., ed. S. LJUBIĆ, /JAZU/, Zagrabiae 1880, str. 273-275. – O bogatstvu Pribojevića svjedoči i znatan miraz Marijete Peribonio pok. Gabriela (dakle pripadnice fra Vickova roda; najvjerojatnije unuke njegova brata), udane koncem 16. st. za Markantonija Ivanića: I. KASANDRIĆ: Hvarski pučki ustanak, »Mogućnosti« (Čakavski sabor) Split 1978, str. 175-180.

¹⁴ V. PRIBOJEVIĆ (9), str. 48 (latinski tekst: str. 106). – U pogovoru istoga djela (str. 232) N. BEZIĆ-BOŽANIĆ uočava mogućnost da su Pribojevići potjecali iz Vrboske.

¹⁵ Prijepis Pribojevićeva djela, koji je G. NOVAKU bio prvi poznati tekst toga pisca (rijetki tiskani primjerci otkriveni su kasnije – usp. V. PRIBOJEVIĆ /9/, str. 5 i 231-232), imao sam prilike pogledati 2000. g. u blagajni stolne crkve u Hvaru, zahvaljujući susretljivosti župnika msgr. Josipa Mihovilovića. Važno je napomenuti da je taj prijepis tek iz konca 18. ili početka 19. st., što vjerojatno nije slučajno: tada Hvar i Dalmacija upravo prelaze iz četiristoljetne mletačke dominacije u novu austrijsku, tj. »ugarsku« (=hrvatsku), i traže potvrde svoje ranije pripadnosti.

Summary

This paper, here published as a sequel to an earlier one (CCP 45/2000, pp. 207-211), discusses the origin and genealogy of the family of Vicko Pribojević (Vincentius Priboevius), Dominican friar of St. Mark's monastery in Hvar, who in 1525 held his famous oration »De origine successibusque Slavorum«, printed in Venice in 1532. He spent three years in Poland, probably in Cracow, where (evidently under influence of the local Canon Matthew from Miechowo) he became an ardent panslavist. He is the first man of letters from Hvar who presented himself to the world in print; he also introduced in his work for the first time the poets of Hvar such as Hanibal Lučić, Petre Hektorović and several others. Declaring himself »a Dalmatian, consequently an Illyrian /i. e. a Croat/ and finally a Slav«, Pribojević enhanced the national spirits, then at its lowest, battered from all sides by the Turks, Venetians, Germans and Hungarians.

The paper publishes the last will of Pribojević's father, written in 1521, wherefrom we learn the names of his nearest relatives. At that time the family, originating from Vrboska on the island of Hvar, was settled in the city of Hvar, undoubtedly to engage in lucrative commercial activities of this most frequented port.

After the city was sacked and burnt by the Turks in 1571 (the event soon followed by a tremendous plague and a disastrous explosion of the local Citadel), the Pribojevićs – who at that time romanized their family name to Peribonio – had to go back to Vrboska, where they died out in the early 19th c.; a branch that shortly before moved to the town of Vis surviving to the present.